

UCHWAŁA NR XLV/234/2010
Rady Gminy Rytwiany
z dnia 26 maja 2010 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Niedziałki

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427 z późn. zm.) oraz §10 ust. 2 pkt 2b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2008 r. Nr 38 poz. 220 z późn. zm.) Rada Gminy Rytwiany uchwała co następuje:

§1

Zatwierdza Plan Odnowy Miejscowości Niedziałki przyjęty przez Zebranie Wiejskie uchwałą podjętą w dniu 24.01.2010 r.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Plan odnowy miejscowości Niedziałki

1. Charakterystyka miejscowości

Geograficznie Niedziałki położone są w mezoregionie Niecka Połaniecka (Kondracki 1994). Usytuowane są w południowo-wschodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie staszowskim. Niedziałki znajdują się w obrębie Gminy Rytwiany, we wschodniej jej części. Zajmują powierzchnię 316 ha. Sąsiadują z następującymi sołectwami: od wschodu – Ruda i Kłoda, od północy i zachodu - Szczeka. Południowa granica sąsiaduje z Gminą Połaniec. Przez wieś przebiega droga wojewódzka nr 764 relacji Staszów – Połaniec oraz linia kolejowa normalnotorowa Staszów – Połaniec. Zagospodarowanie wsi jest skupione wzdłuż powyższej drogi. Przez miejscowość przepływa rzeka Czarna, rozwidlająca się w Kłodzie na dwa nurty, i płynąca dwoma korytami przez Niedziałki do granicy sołectwa. Rzeka prowadzi na odcinku gminy Rytwiany wody w III klasie czystości.

Liczba ludności Niedziałek wynosi 194. Średnie zagęszczenie – 0,6 os/ha. Zliczono we wsi 47 budynki mieszkalne (w tym 10 budynków niezamieszkałych bądź w trakcie budowy).

Ryc.1. Mapa sołectw w Gminie Rytwiany

Niedziałki należały do dóbr rytwiańskich. Jednymi z ich właścicieli byli Izabela i Łukasz Opalińscy, a później ich synowie – Jan i Stanisław Łukasz, którzy toczyli spór o posiadłość po rodzicach. Ostatecznie Rytwiany i przyległe wioski dostały się w posiadanie Stanisława. Kolejnymi właścicielami tych ziem byli Lubomirscy, Potoccy oraz Radziwiłłowie. Rytwiany były głównym ośrodkiem regionu, natomiast przyległe wioski, w tym Niedziałki, rozwijały się w oparciu o nie.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

W Niedziałkach jest 41 ha lasów, w wieku ponad 40 lat. W drzewostanie dominuje sosna z domieszką dębu. Dodatkowo, w miejscowości są tereny pod zalesienie.

Działalność przemysłowa elektrowni w Połańcu, w szczególności emisja gazów cieplarnianych (głównie CO₂) powoduje wiele niekorzystnych zmian w środowisku naturalnym (m.in. na ulistnienie drzewostanu), dlatego od kilku lat prowadzone są starania, aby powstrzymać tą niekorzystną tendencję. Jednym ze sposobów zapobiegania efektowi cieplarnianemu jest wykorzystanie biomasy do produkcji energii elektrycznej (http://www.electrabel.pl/content/corporate/aboutelectrabel/electrabel_polaniec_environment_pl.asp). Wykorzystywana od 2004 roku biomasa do współspalania z węglem kamiennym ma bardzo pozytywny wpływ na stan środowiska naturalnego nie tylko okolic Połańca, ale również obszarów położonych wiele kilometrów od elektrowni. Jej wykorzystanie przyczyniło się do znaczącego spadku emisji SO₂ i pyłów do atmosfery (http://www.electrabel.pl/content/corporate/aboutelectrabel/electrabel_polaniec_investments_pl.asp).

W Niedziałkach znajdują się udokumentowane złoża siarki rodzimej kategorii C2, posiadające opinie geologiczne. Złoże to nie jest przewidziane do eksploatacji.

Na terenie Niedziałek jest szereg domostw i budynków gospodarczych wybudowanych końcem XIX i początkiem XX wieku. We wsi jest około 7 zagród powstałych w latach 1870 – 1930. Niewątpliwie, najcenniejszym obiektem historycznym jest młyn wodny, budynek murowany, powstały w drugiej połowie XIX wieku. Dziś stanowi własność prywatną.

Fot.1. Zabytkowy młyn w Niedziałkach

Od 1963 roku działa w Niedziałkach Ochotnicza Straż Pożarna. Strażacy posiadają własną remizę strażacką, oraz sprzęt ratunkowo-gaśniczy (samochód, motopompy pożarnicze).

W zakresie opieki zdrowotnej, mieszkańcy wsi korzystają głównie z Gminnego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Rytwianach.

Mieszkańcy Niedziałek są zaopatrywani w wodę pochodzącą z ujęcia „Ruda”. Woda ta, pochodzenia czwartorzędowego, zawiera zbyt duże ilości pierwiastków takich jak żelazo i mangan. Przekroczenia dotyczą również amoniaku. Surowa woda nie nadaje się do picia. Dodatkowo, woda ta zalega płytko w warstwie piasków i żwirów i jest narażona, z uwagi na zbyt słabą izolację warstwami nieprzepuszczalnymi, na zanieczyszczenia antropogeniczne. System wodociągowy obsługiwany jest przez Gminny Zakład Komunalny w Rytwianach. Poniższe tabele prezentują zestawienie charakterystyki sieci wodociągowej oraz zużycie wody w Niedziałkach za 2007 rok w porównaniu do gminy jako całości.

<i>Sołectwo</i>	<i>Długość sieci wodociągowej [km]</i>	<i>Długość przyłączy wodociągowych [km]</i>	<i>Ilość przyłączy wodociągowych [szt.]</i>
Niedziałki	3.0	1.6	61
Gmina Rytwiany	92.2	37.5	1498

<i>Sołectwo</i>	<i>Liczba mieszkańców</i>	<i>Roczne zużycie wody [tys.m³]</i>	<i>Zużycie wody na jednego mieszkańca [m³]</i>
Niedziałki	194	3 000	15.5
Gmina Rytwiany	6 511	152 300	23.4

Niedziałki posiadają bardzo dobrze rozwiniętą sieć wodociągową (67% sołectwa – 2004), natomiast kanalizacja sanitarna jest w trakcie budowy. Planowany termin zakończenia projektu – 2010 rok. Gospodarka ściekowa w budynkach i gospodarstwach jest prowadzona tymczasem w oparciu o gromadzenie ścieków w bezodpływowych zbiornikach. Zliczono ich w sołectwie 22. Bardzo niepokojący jest fakt, iż w sołectwie 62% (2004) gospodarstw domowych odprowadza ścieki do gruntu.

Niedziałki są objęte systemem selektywnej zbiórki odpadów stałych. Każde gospodarstwo zostało zaopatrzone przez Gminny Zakład Komunalny w Rytwianach w plastikowe, odpowiednio oznaczone worki na odpady szklane, plastikowe i papierowe. Odpady zmieszane są zbierane do worków, w które mieszkańcy zaopatrują się we własnym

zakresie. Wszystkie worki z odpadami są odbierane z posesji dwa razy w każdym miesiącu według ustalonego harmonogramu. Odpady zmieszane są przewożone na wysypisko „Pocieszka” w Staszowie, zaś odpady wysegregowane są odbierane przez dwie firmy EKOPOL-Ż Sp. z o.o. oraz INSPOT OLSZTYN Sp. z o.o., które jednocześnie zajmują się odzyskiem surowców wtórnych.

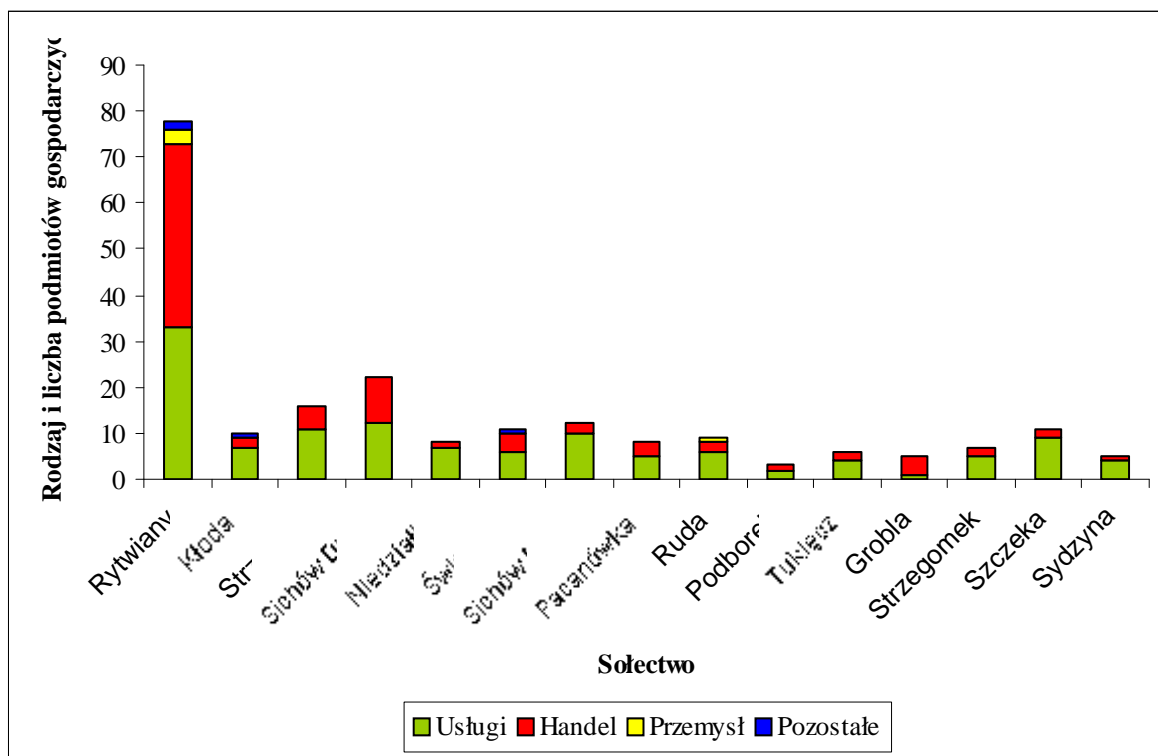
Niedziałki nie posiadają sieci rozdzielczej gazu. Gospodarstwa korzystają głównie z gazu bezprzewodowego (butle z gazem). W 2004 przekazana została do eksploatacji magistrała gazowa Staszów – Połaniec. Miejscowości położone wzdłuż wybudowanej sieci gazowej: Rytwiany, Kłoda, Szczeka, Niedziałki, pozyskały doskonałe warunki do rozpoczęcia procedury inwestycyjnej, kompleksowego gazyfikowania swoich miejscowości.

Miejscowość korzysta z ogólnokrajowej sieci energetycznej dwustronnymi liniami napowietrznymi.

Wskaźnik telefonizacji wsi wynosi 11% (2004). Dzięki rozwojowi telefonii komórkowej zniknął prawie całkowicie problem telefonizacji wsi. Coraz powszechniejszy staje się Internet, oferowany przez lokalnych dostawców.

Rolnictwo na terenie miejscowości, jest typowe dla Polski południowo – wschodniej i charakteryzuje się dużym rozdrobnieniem i rozproszeniem, niewielką powierzchnią gospodarstw rolnych i niskotowarowością. Przeważają gospodarstwa o wielkości 1–3 ha, natomiast większych (5–10 ha) jest 13. Łącznie zliczono w sołectwie 47 gospodarstw. W Niedziałkach występują gleby VI, V i VI klasy – gleby dobre oraz słabe i najslabsze. Uprawia się głównie zboża i ziemniaki, pomidory, ogórki i truskawki. Ogólna powierzchnia wszystkich użytków rolnych wynosi we wsi 246 ha; w tym około 52 ha łąk i pastwisk, 182 ha gruntów ornych, 12 ha sadów.

W Niedziałkach jest zarejestrowanych 8 podmiotów gospodarczych, skupionych głównie w sektorze usług – m.in.: nauka języków, usługi budowlane, transport, usługi murarskie.

Ryc.2. Charakterystyka podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Rytwiany

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja

<i>Mocne strony miejscowości Niedziałki</i>	<i>Słabe strony miejscowości Niedziałki</i>
<ul style="list-style-type: none"> - atrakcyjne położenie - możliwości rozwoju terenów rekreacyjnych - wzrost świadomości ekologicznej; segregacja odpadów w gospodarstwach - tereny pod zabudowę mieszkaniową - stosunkowo dobra infrastruktura techniczna - kanalizacja sanitarna w trakcie budowy - Ochotnicza Straż Pożarna z zapleczem 	<ul style="list-style-type: none"> - bezrobocie - słaby stan i rozwój rolnictwa - brak obiektów sportowych (np. boisko sportowe) i kulturalnych - możliwość powodzi i podtopień w czasie deszczów nawalnych (rzeka Czarna)

<i>Szanse rozwoju miejscowości Niedziałki</i>	<i>Zagrożenia rozwoju miejscowości Niedziałki</i>
<ul style="list-style-type: none"> - rozwój agroturystyki, turystyki rowerowej i pieszej - promocja miejscowości - powstanie nowych terenów rekreacyjnych - możliwość powstania nowych miejsc pracy poza rolnictwem 	<ul style="list-style-type: none"> - pogłębiające się bezrobocie oraz patologie społeczne - emigracja ludzi młodych

4. Obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców

Teren wokół budynku strażnicy OSP jest szczególnie ważny dla życia lokalnej społeczności. W remizie strażackiej odbywają się wszelkie lokalne uroczystości oraz imprezy rodzinne. Miejsce to jest szczególnie ważne dla podtrzymywania i nawiązywania kontaktów społecznych. W pobliżu remizy zlokalizowana jest murowana kaplica. Dodatkowo, przy budynku OSP planuje się budowę placu zabaw, który zapewniłby rekreację i możliwość wypoczynku dla najmłodszych mieszkańców.

Literatura:

1. Kondracki Jerzy, 1994, Geografia Polski. Mezoregiony Fizyczno-Geograficzne, PWN Warszawa
2. Plan rozwoju lokalnego Gminy Rytwiany, 2004, Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

http://www.electrabel.pl/content/corporate/aboutelectrabel/electrabel_polaniec_environment_pl.asp - z dn. 04.03.2010

http://www.electrabel.pl/content/corporate/aboutelectrabel/electrabel_polaniec_investments_pl.asp - z dn.04.03.2010

5. Opis planowanych zadań i przedsięwzięć na lata 2010 – 2016

LP	Nazwa zadania	Cel/przeznaczenie	Harmonogram realizacji						Szacunkowy koszt całkowity w zł	Źródło pozyskania	
			2010	2011	2012	2013	2014	2015			2016
1	Budowa placu zabaw	Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich/ stworzenie miejsc rekreacyjnych dla dzieci	26000							26000	PROW
2	Remont strażnicy OSP	Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich/ remont obiektu pełniącego funkcje publiczne				75000	75000			150000	Środki własne
3	Remont dróg gminnych i dojazdowych wraz z modernizacją oświetlenia ulicznego	Rozwój lokalnej infrastruktury komunikacyjnej/poprawa dróg gminnych i dojazdowych, poprawa bezpieczeństwa publicznego, udostępnienie nowych terenów pod budownictwo i inwestycje		40000	40000	40000	40000	40000	50000	250000	Środki własne

Użyte skróty:

RPO Woj.Św.

PROW

-Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013

-Program Rozwoju Obszarów Wiejskich